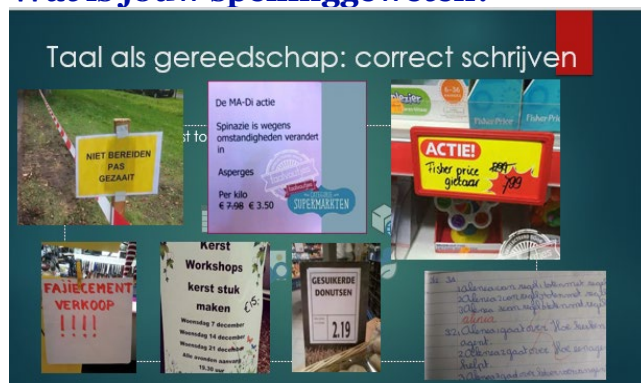

Spellingbewustzijn

Taalleerproces, bovenbouw vo

Betekenisnetwerk: spellinggeweten, redigeren, taalleerdoelen, metataal

Wat is jouw spellinggeweten?

Annelies heeft een dia met allerlei 'taalfouten in het wild' op het bord geprojecteerd. Aan de hand hiervan wil ze met haar leerlingen praten over 'spellingbewustzijn'. Ze vraagt de leerlingen om op de voorbeelden te reflecteren. 'Bereiden' moet 'berijden' zijn met een lange ij', zegt Lisa; 'dat blijkt uit de context: een foto van een gezaaid grasveld.' 'En gezaaid moet met een d, want het is 'zaaide' in de verleden tijd.' 'Gezaait' ziet er ook niet uit, zegt Thijs. 'Dat is waar, zegt Annelies, maar daar moet je wel mee uitkijken'. Je kunt beter gewoon de regels toepassen, dat is veiliger. 'Verhuist' en 'verhuisd' komen immers beide voor; dan heb je niks aan het woordbeeld dat in je hoofd zit. De leerlingen vinden 'donutsen' wel erg leuk gevonden. Bij 'gietaar' denkt Leo eerder aan een gieter. Het grappigste voorbeeld vinden ze 'kerst stuk maken', omdat de betekenis verandert door het woord kerststuk los te schrijven. 'Wat erg, zegt Mo, een docent die een leerling verkeerd verbetert! Dat kan echt niet!' Hij wijst op het voorbeeld waarin met rode pen 'alinia' is geschreven. 'Nouja', zegt Annika, een leraar is ook maar een mens' en er zijn toch belangrijkere dingen dan spelling?' Hierover is de klas het eens maar 'niet als het gebeurt in een spellingles'. Daar haakt Annelies op in: 'Maakt de situatie waarin je een spel- of formuleerfout maakt, nog uit?' 'Ik vind van wel, zegt Jan. 'Als ik een appje naar mijn broer stuur, dan vind ik een taalfoutje niet zo erg.' 'Maar in een formele brief is dat anders. Dan wordt de lezer afgeleid door de taalfouten, waardoor je boodschap minder goed overkomt'. 'En je wordt minder serieus genomen', zegt Anna. Annelies bespreekt verschillende taalgebruikssituaties en vertelt ook dat het goed is om je tekst aan het eind van het schrijven te controleren op fouten als de tekst naar buiten gaat. De conclusie is dat het handig is om je bewust te zijn van situaties waarin een correcte spelling belangrijk is.

Voorbeelden ontleend aan www.taalvoutjes.nl

Bron: Jantien Dhont, projectmedewerker taal, afdeling primair onderwijs SLO

Spellingbewustzijn is het vermogen om te reflecteren op de eigen spelling, spellingvaardigheid en spellingprocessen. www.wij-leren.nl